

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžo/35/2013
Identifikačné číslo spisu:	4012200610
Dátum vydania rozhodnutia:	25.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:4012200610.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: Borsodi Tranzit Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, so sídlom Jászi. O. u. 3, 3600 Ózd, IČO: Cg.05-09-017581, Maďarsko, zastúpený JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom so sídlom v Rožňave, Hviezdoslavova ul. č. 4, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovanej o účasti na poistení: č. 11045-2/2012-BA, č. 10651-3/2012-BA, č. 14000-2/2012-BA, č. 11048-2/2012-BA všetky z 03. februára 2012, číslo 11270-2/2012-BA, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 15. januára 2013, č. k. 11S/35/2012-36, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 15. januára 2013, č. k. 11S/35/2012-36 m e n í tak, že rozhodnutia žalovanej z 03. februára 2012, č. 11045-2/2012-BA, č. 10651-3/2012-BA, č. 14222-2/2012-BA a č. 11048-2/2012-BA, ako aj rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky Topoľčany č.32062-114/2011-TO z 15.08.2011, č.32062-71/2011-TO z 15.08.2011, č.32062-85/2011-TO z 15.08.2011 a č.32062-63/2011 z 15.08.2011 zrušuje a vec jej vracia na ďalšie konanie.

II. O trovách konania odvolací súd rozhodne do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 15. januára 2013, č. k. 11S/35/2012-36, podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovanej z 03. februára 2012, č. 11045-2/2012-BA, č. 10651-3/2012-BA, č. 14222-2/2012-BA a č. 11048-2/2012-BA, krajským súdom spojených na spoločné konanie pod sp. zn. 11S/35/2012, ktorými žalovaná zmenila rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky v Topoľčanoch z 15. augusta 2011 č. 32062-114/2011-TO, č. 32062-71/2011-TO, č. 32062-85/2011-TO a č. 32062-63/2011-TO vo výrokovej časti tak, že vypustila text: „...§ 210 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom poistení..." a doplnila text: „...§ 210 ods. 1 zákona o sociálnom poistení...", a v ostatnej časti označené rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa potvrdila.

Rozhodnutím z 15. augusta 2011 číslo 32062-114/2011-TO Sociálna poisťovňa, pobočka v Topoľčanoch podľa § 210 ods.1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) rozhodla, že A. G. občanovi Maďarska, dňa 07. januára 2010 vzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti (ďalej len „povinné poistenie“).

Rozhodnutím z 15. augusta 2011 číslo 32062-71/2011-TO Sociálna poisťovňa, pobočka v Topoľčanoch podľa § 210 ods.1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) rozhodla, že L., nar. XX.XX.XXXX, občanovi Maďarska, dňa 16. júna 2008 vzniklo povinné poistenie.

Rozhodnutím z 15. augusta 2011 číslo 32062-85/2011-TO Sociálna poisťovňa, pobočka v Topoľčanoch podľa § 210 ods.1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) rozhodla, že T. nar. XX.XX.XXXX, občanovi Maďarska, dňa 21. apríla 2008 zaniklo povinné poistenie.

Rozhodnutím z 15. augusta 2011 číslo 32062-63/2011-TO Sociálna poisťovňa, pobočka v Topoľčanoch podľa § 210 ods.1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z., o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) rozhodla, že TT. Y., nar. XX.XX.XXXX, občanovi Maďarska, dňa 10. júla 2008 vzniklo povinné poistenie.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že Krajský súd mal z administratívneho spisu žalovanej preukázané, že Národný fond zdravotného poistenia, odbor pre medzinárodné záležitosti a európsku integráciu z Maďarska požiadal o pomoc vo veci poistného vzťahu dočasných pracovníkov na Slovensku prijatých žalobcom ako personálnou agentúrou s cieľom poskytnúť ich slovenskej spoločnosti VALSABBIA SLOVAKIA, s.r.o., Bánovce nad Bebravou na základe zmluvy o dočasnom pridelení pracovníkov zo 14. mája 2007, z 15. decembra 2007 a z 28. decembra 2009. V mennom zozname osôb, ktoré pracovali na území Slovenskej republiky v uvedenej spoločnosti s ručeným obmedzením, boli uvedení A. K. od 07.01.2010, L. od 16.06.2008, T. od 10.01.2008 do 21.04.2008 a E. od 10.07.2008. Žalobca nepreukázal, že mu príslušný orgán v Maďarsku vydal osvedčenie (tzv. formulár E 101) o tom, že zamestnanci podliehajú právnym predpisom tohto štátu. Podľa názoru krajského súdu, žalovaný i prvostupňový správny orgán správne právne argumentujú uplatniteľnou legislatívou Slovenskej republiky a to tým viac, že v danom prípade nešlo o vyslanie zamestnanca na výkon práce do iného členského štátu, ale len o jeho dočasné pridelenie. Správne orgány oboch stupňov teda postupovali správne, keď pristúpili k vydávaniu rozhodnutí u jednotlivých pracovníkov podľa zoznamu maďarskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia, u ktorých bolo preukázané, že na území Slovenskej republiky vykonávali prácu. Tieto rozhodnutia neukladajú žiadnu povinnosť žalobcovi ako účastníkovi konania (ba ani osobe uvedenej v rozhodnutí), ale iba deklarujú právny stav vyplývajúci z uplatniteľnej legislatívy v zmysle zásad nariadenia Rady č. 1408/71. Vychádzajúc z článku 14 nariadenia č. 1408/71, na zamestnancov žalobcu uvedených v jednotlivých rozhodnutiach sa vzťahoval slovenský právny poriadok a predpisy, lebo vykonávali prácu na území Slovenskej republiky na základe ich pridelenia žalobcom a nedisponovali formulárom E 101 vystaveným domovskou zdravotnou poisťovňou OEP Budapešť, teda povinnosti zamestnávateľa (ale i zamestnancov) plniť povinnosti v oblasti sociálneho zabezpečenia v Slovenskej republike neodpadli. Na námietky žalobcu krajský súd neprihliadol, keďže rozhodnutie žalovaného má náležitosti podľa § 209 zákona č. 461/2003 Z.z. a výrok rozhodnutia, ktorý je záväzný, má oporu v uvedených dôvodoch v odôvodnení rozhodnutia. V ktorých úsekoch odôvodnenia rozhodnutie bolo nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, a teda nezákonné, jasné nebolo. Tvrdenia žalobcu, že sa jedná o osoby, ktoré nikdy nepracovali na území Slovenskej republiky, nemali uzavretý pracovný pomer podľa pracovnoprávných predpisov platných na území Slovenskej republiky a že si plnil odvodové povinnosti v Maďarsku, krajský súd považoval za účelové konštatácie, ktoré nemajú žiadny vplyv na vydané rozhodnutia a nemôžu ani privodiť priaznivejšiu situáciu pre žalobcu. Rovnako žalobca nešpecifikoval svoju námietku premlčania. Krajský súd preto nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov žalovaného. Dospel k záveru, že preskúmané

rozhodnutie žalovanej ako i jej postup sú v súlade so zákonom, pričom s námietkami žalobcu sa správny orgán vysporiadal logicky a vecne správne.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie. Namietal, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil. Nevyvodil žiadne závery zo skutočnosti, že správny orgán preskúmané rozhodnutie založil na zistení, že dotknutým zamestnancom vznikol (zanikol) pracovný pomer na území Slovenskej republiky. Pracovný pomer na území Slovenskej republiky dotknutým osobám nikdy nevznikol, lebo boli zamestnancami v hlavnom pracovnom pomere u žalobcu. Nemohlo im potom vzniknúť a ani zaniknúť povinné poistenie. Ďalej poukázal na článok 13 ods. 2 písm. a) a články 14 až 17 nariadenia Rady EHS č. 1408/71, z ktorých nie je možné dospieť k záveru, že sa na dotknuté osoby vzťahovala slovenská legislatíva, keďže neboli nikde inde zamestnaní než na území Maďarska, a preto práve v dôsledku formulácie citovanej normy sa na nich nemôžu vzťahovať právne predpisy žiadnej inej krajiny než Maďarska. Aplikovateľnosť slovenského práva vylučuje podľa jeho názoru aj článok 14 ods. 1a cit. nariadenia. Podotkol, že vydanie osvedčenia (formulár E 101) príslušným orgánom nemá konštitutívny význam, s jeho vydaním alebo nevydaním sa nespája vznik, zmena či zánik právneho vzťahu resp. právnej skutočnosti, keďže aj samotné nariadenie upravujúce status quo hovorí o osvedčení len ako o formalite. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 165,58 €.

Žalovaná žiadala napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. Uviedla, že svoj právny názor odôvodnila príslušnými koordinačnými právnymi predpismi, ktoré upravujú sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov v rámci členských štátov Európskej únie. Namietala, že v preskúmanom rozhodnutí netvrdila, že zamestnancovi vznikol na území Slovenskej republiky pracovný pomer, ale podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý zákona o sociálnom poistení rozhodovala o vzniku, resp. o zániku povinného poistenia zamestnancov žalobcu podľa slovenskej legislatívy aplikovaním koordinačného nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej aj „nariadenie“), ktorým je viazaná z dôvodu, že žalobca je agentúrou dočasného zamestnávania so sídlom v Maďarsku a dotknutí zamestnanci žalobcu, vykonávali práce v období uvedenom v prílohe Zmluvy o dočasnom pridelení pracovníkov na území Slovenskej republiky v obchodnej spoločnosti VALSABBIA SLOVAKIA, spol. s r.o., Bánovce nad Bebravou. Vychádzajúc z článku 13 (2) (a) nariadenia je zamestnanec žalobcu pokrytý systémom sociálneho zabezpečenia členského štátu, v ktorom vykonáva svoju činnosť, a to aj napriek skutočnosti, že má bydlisko na území iného členského štátu alebo že sa sídlo alebo miesto podnikania podniku alebo jednotlivca, ktorý ho zamestnáva, nachádza na území iného členského štátu. Dotknutí zamestnanci žalobcu by podliehali v oblasti sociálneho zabezpečenia legislatíve Maďarska len v tom prípade, ak by im Maďarsko ako vysielajúci štát vystavil na obdobie, kedy vykonávali práce na území Slovenskej republiky, formulár E 101 (potvrdenie o uplatniteľnej legislatíve). Legislatíva Maďarska by sa v oblasti sociálneho zabezpečenia aplikovala aj v prípade, ak by vecne príslušný úrad v Maďarsku po vzájomnej dohode s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky udelil dotknutým zamestnancom žalobcu na čas, kedy vykonávali práce na území Slovenskej republiky výnimku podľa článku 17 nariadenia. Ďalej poukázala na články 11 a 80 nariadenia a na rozhodnutie č. 181 z 13. decembra 2000, publikovaného v Úradnom vestníku Európskej únie, ktoré precizuje podmienky vyslania upravené v nariadení a na Kódex dobrej praxe, z ktorých vyplýva, že formulár E 101 je nevyhnutným dokladom preukazujúcim uplatniteľnú legislatívu pre sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov. Zamestnanom žalobcu nebolo vystavené v Maďarsku potvrdenie o uplatniteľnej legislatíve (formulár E 101), nebola udelená výnimka podľa článku 17, preto nie je možné určiť uplatniteľnú legislatívu podľa článku 14 (1) (a) alebo článku 17 nariadenia tak, ako uvádza žalobca v odvolaní. Z vyjadrenia Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP), Nemzetközi és Európai Integrációs Főosztály, Budapešť vyplýva, že formuláre E 101 nemôžu byť vystavené. Na dotknutých zamestnancov žalobcu sa v období, kedy vykonávali práce na území Slovenskej republiky, vzťahuje v oblasti sociálneho zabezpečenia legislatíva Slovenskej republiky a to aj napriek skutočnosti, že bydlisko zamestnancov a sídlo ich zamestnávateľa sa nachádzajú na území Maďarska. Počas obdobia určeného zamestnávateľom je potom povinne nemocensky poistený, povinne dôchodkovo poistený a povinne

poistený v nezamestnanosti podľa zákona o sociálnom poistení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10, § 246c a § 250ja O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej v spojení s prvostupňovým rozhodnutím (pobočky) o vzniku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnancovom žalobcu, Sándor Balogh, László Juhász a Tibor Levente Farkas, občanov Maďarska a v prípade Istvána Borosa, občana Maďarska o zániku tohto poistenia.

Sociálne poistenie zamestnancov, pohybujúcich sa v rámci Európskej únie v relevantnom období upravovalo nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva.

V zmysle II. hlavy, článku 13 (9) ods. 1 nariadenia osoby, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, podliehajú právnym predpisom len jedného členského štátu.

Podľa článku 13 (9) ods. 2 písm. a) nariadenia pokiaľ články 14 až 17 neustanovujú inak, na osobu zamestnanú na území jedného členského štátu sa vzťahujú právne predpisy tohto štátu dokonca aj vtedy, ak má bydlisko na území iného členského štátu alebo ak sa sídlo alebo miesto podnikania podniku alebo fyzickej osoby, ktorá ho zamestnáva, nachádza na území iného členského štátu.

Podľa článku 14 ods. 1 písm. a) nariadenia článok 13 ods. 2 písm. a) sa použije s nasledujúcimi výnimkami a výhradami: osoba, ktorá je zamestnaná na území členského štátu podnikom, pre ktorý zvyčajne pracuje, a ktorá je vyslaná týmto podnikom na územie iného členského štátu, aby tam vykonávala prácu pre tento podnik, naďalej podlieha právnym predpisom prvého členského štátu za predpokladu, že predpokladané trvanie tejto práce neprekročí 12 mesiacov a že nie je vyslaná s cieľom, aby nahradila inú osobu, ktorá ukončila dobu svojho vyslania.

Zo spisov vyplýva, že žalobca žiadal o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovanej v spojení s prvostupňovými rozhodnutiami (pobočky) o vzniku (zániku) povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnancov žalobcu.

Pred posudzovaním vecnej správnosti rozsudku súdu prvého stupňa musel odvolací súd skúmať, či žalobca bol rozhodnutím a postupom žalovanej ukrátený na svojich právach, čo je podľa názoru žalovanej nevyhnutným predpokladom na podanie žaloby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti uvádza, že podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku súdy rozhodujú o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov, pričom platí, že súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia správnych orgánov s výnimkou tých, ktoré zákon výslovne zo súdneho prieskumu vylučuje. Rozhodnutia, ktoré súdy nepreskúmajú, a teda sú zo súdneho prieskumu vylúčené, sú taxatívne vymedzené v § 248 Občianskeho súdneho poriadku. Preskúmané rozhodnutie žalovanej však nezodpovedá žiadnemu z kritérií, uvedených v tomto ustanovení.

Rozhodnutia žalovanej deklarujú zánik, resp. vznik sociálneho poistenia podľa slovenského práva k určitému dňu vo vzťahu k zamestnancom žalobcu, čo má priamy dopad na povinnosti žalobcu ako zamestnávateľa týchto zamestnancov podľa zákona o sociálnom poistení (napr. ako platiteľa poistného), a preto ide o rozhodnutia, ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti žalobcu priamo dotknuté. Následne je už predmetom samotného súdneho preskúmania skutočnosť, či bol žalobca ukrátený na svojich právach.

V konaní nebolo dostatočne preukázané, či zamestnanci žalobcu, ktorí vykonávali na základe Zmluvy o dočasnom pridelení pracovníkov na území Slovenskej republiky prácu v určitých obdobiach, podliehali v oblasti sociálneho zabezpečenia právnym predpisom Slovenskej republiky alebo právnym predpisom Maďarska.

Z dôvodov rozhodnutí žalovanej súd zistil, že žalobca je personálnou agentúrou so sídlom v Maďarsku, ktorá na základe Zmluvy o dočasnom pridelení pracovníkov prideľovala svojich zamestnancov, prijatých v Maďarsku, na výkon činností na území Slovenskej republiky v spoločnosti VALSABBIA SLOVAKIA, spol. s r. o. so sídlom v Bánovciach nad Bebravou, Partizánska ul. č. 73.

Na základe Zmluvy o dočasnom pridelení pracovníkov vykonávali činnosť na území Slovenskej republiky, vysielajúci štát im však nevystavil formulár E 101, na základe ktorého by títo zamestnanci podliehali právnemu poriadku vysielajúceho štátu, teda Maďarska, a ktorý by zbavil zamestnancov a zamestnávateľa plniť povinnosti v oblasti sociálneho zabezpečenia v členskom štáte, v ktorom vykonávali činnosť.

Na podklade uvedených skutočností žalovaná vyslovila názor, že na vyššie menovaných zamestnancov žalobcu sa vzťahuje v oblasti sociálneho zabezpečenia právny poriadok Slovenskej republiky s odkazom na článok 13 (2) (a) nariadenia, teda všeobecné pravidlo, určujúce uplatniteľnú legislatívu podľa miesta výkonu práce.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však dospel k záveru, že žalovaná nepostupovala v konaní tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav vecí. V administratívnych spisoch chýbajú pracovné zmluvy uzatvorené medzi žalobcom a zamestnancami žalobcu, ktoré by preukazovali deň vzniku pracovného pomeru ako aj dohodnuté miesto výkonu práce dotknutého zamestnanca, aby bolo možné zistiť najmä skutočnosť, na území ktorého členského štátu je dotknutý zamestnanec žalobcu zamestnaný. Bez objasnenia uvedenej skutočnosti nie je možné aplikovať ustanovenie článku 13 (2) (a) nariadenia.

Možno súhlasiť s právnym názorom žalobcu, podľa ktorého sa považuje za formalitu vystavenie formulára E 101, o čom svedčí už aj názov článku 11 vykonávacieho nariadenia č. 574/72 (formality v prípade vyslania zamestnanca na iné miesto podľa článku 14 ods. 1 a 14b 81 nariadenia a v prípade dohôd uzatvorených v súlade s článkom 17 nariadenia). V žiadnom prípade však nemožno bez ďalšieho skúmania podmienok, upravených v rozhodnutí Správnej komisie Európskych spoločenstiev pre sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov č. 181 z 13. decembra 2000 (ďalej aj „rozhodnutie správnej komisie č. 181“) vysloviť záver, podľa ktorého ak vysielajúci štát zamestnancovi nevystavil formulár E 101, dokladujúci skutočnosť, že na jeho základe dotknutý zamestnanec podlieha legislatíve vysielajúceho štátu, sa na zamestnanca vzťahuje právny poriadok Slovenskej republiky.

Žalovaná charakteru formulára E 101 dostatočnú pozornosť nevenovala. Z rozhodnutia správnej komisie Európskych spoločenstiev pre sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov č. 181 z 13. decembra 2000 bodu 6 vyplýva, že formulár E 101 by bolo vhodnejšie vydať pred začatím danej doby; môže však byť vydané počas tejto doby alebo dokonca po jej uplynutí, v takom prípade môže mať retroaktívny účinok.

Z uvedeného možno vyvodiť, že formulár E 101 je možné vydať i po uplynutí doby vyslania, a preto žalobkyňa bola povinná dôsledne sa zaoberať aj podmienkami pre uplatňovanie článku 14 ods. 1 nariadenia a spolupracovať s príslušnou inštitúciou Maďarskej republiky, ktorá povinnosť jej vyplýva nielen z nariadenia (čl. 84 a čl. 86), ale tiež z predmetného rozhodnutia správnej komisie č. 181.

V nadväznosti na tieto skutočnosti mala žalovaná tiež zisťovať právne postavenie inštitúcie Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) v Maďarskej republike, s ktorou komunikovala. Tvrdenie žalovanej, že ide o maďarskú inštitúciu sociálneho zabezpečenia, nie je dostatočne doložené. Na čl. 25 administratívneho spisu sa nachádza list tejto inštitúcie, v záhlaví ktorého je uvedený názov „National Health Insurance Fund“ (Národný fond zdravotného poistenia), z čoho vyplývajú pochybnosti o

skutočnosti, aký druh poistenia uvedená inštitúcia vlastne vykonáva.

Bez toho, aby žalovaná zisťovala, či OEP je orgánom s rovnakými kompetenciami ako má žalovaná, a či je oprávnený vykonávať sociálne poistenie v rozsahu ako má žalovaná podľa zákona o sociálnom poistení, jeho tvrdenia žalovaná vzala za základ svojho rozhodovania, a to bez toho, aby tvrdené skutočnosti boli preverené dôkazmi.

Je potrebné, aby žalovaná spolupracovala s príslušnou inštitúciou Maďarskej republiky (čl. 84, čl. 84a a čl. 86 nariadenia) a vyžiadala si potvrdenia o registrácii uvedených zamestnancov, prípadne či im bola registrácia právoplatne zrušená a od kedy k tomu došlo, preveriť, či prípadné zrušenie registrácie nebolo následne maďarským súdom zrušené. Bez preverenia týchto skutočností žalovaná nemohla rozhodnúť tak, aby predchádzala dvojitému poisteniu a plateniu poistného z rovnakého titulu v dvoch štátoch Európskej únie, resp. situácii, že povinné poistenie by nevzniklo v žiadnom z dvoch dotknutých štátov Európskej únie.

Okrem uvedených pochybení, žalovaná svojím postupom v správnom konaní odňala tiež možnosť konať pred správnym orgánom dotknutým zamestnancom žalobcu. Z administratívnych spisov žalovanej vyplýva, že rozhodnutiami Sociálnej poisťovne, pobočky Topoľčany bol zamestnancom žalobcu ustanovený opatrovník na obhajovanie ich práv z dôvodu, že účastníci konania nemôžu konať samostatne, pretože ich pobyt nie je známy. Tieto rozhodnutia boli doručované verejnou vyhláškou podľa § 212 ods. 14 zákona o sociálnom poistení.

Podľa zákona o sociálnom poistení doručenie verejnou vyhláškou použije organizačná zložka Sociálnej poisťovne v prípade, keď účastníci konania alebo ich pobyt alebo sídlo nie sú jej známi (§ 212 ods. 13 zákona o sociálnom poistení). V administratívnych spisoch sa však nachádza zoznam osôb ako príloha listu Národného fondu zdravotného poistenia, Budapešť z 30. novembra 2009, číslo 12-5732/2009, v ktorom pod číslom 1 je uvedený pán Balogh, Sándor, spolu s dátumami narodenia aj adresou bydliska. Pobyt tohto účastníka nemohol byť preto pre žalovanú, resp. prvostupňový orgán neznámy. Správne orgány podľa administratívneho spisu nevykonali žiadne kroky k zisteniu identifikačných údajov ostatných troch dotknutých zamestnancov. Okolnosť, že podľa oznámenia oddelenia cudzineckej polície dotknutí zamestnanci neboli prihlásení k žiadnemu druhu pobytu na území Slovenskej republiky, neodôvodňuje bez ďalšieho ustanovenie opatrovníka. Z uvedených dôvodov nebolo možné doručovať rozhodnutie o ustanovení opatrovníka verejnou vyhláškou. V ďalšom konaní sa žalovaná vysporiada aj s týmto nezákonným stavom.

Vo vzťahu ku všetkým zamestnancom treba uviesť, že rozhodnutia pobočky i žalovanej sú neurčité, keďže chýba identifikácia týchto zamestnancov čo do bydliska a rodného čísla (resp. iného identifikačného údaj) tak, aby nedošlo k zámene s iným občanom Maďarska.

Neuniklo tiež pozornosti odvolacieho súdu, že výrok rozhodnutí správnych orgánov neobsahuje zákonom predpísané náležitosti, lebo nie je v ňom uvedené ustanovenie právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo o vzniku, resp. o zániku poistenia, čo je v rozpore s § 209 ods. 3 zákona o sociálnom poistení.

Vzhľadom na uvedené dôvody, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa preto podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že rozhodnutia žalovanej ako aj rozhodnutia pobočky podľa § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V ďalšom konaní bude potrebné, aby správne orgány konali aj so zamestnancami žalobcu a doplnili dokazovanie naznačeným smerom v úzkej spolupráci s príslušnou inštitúciou Maďarskej republiky tak, aby žalobca nebol ukrátený na svojich právach a aby prípadne došlo s príslušnou inštitúciou Maďarskej republiky k dohode o legislatíve uplatniteľnej na daný prípad.

O trovách konania odvolací súd rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozsudku vo veci samej podľa §

151 ods. 3 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.